

Forfatter: Lange, Julius Henrik

Titel: BREV TIL: Brandes, Georg FRA: Lange, Julius Henrik (1864-09-08)

Citation: Lange, Julius Henrik: "BREV TIL: Brandes, Georg FRA: Lange, Julius Henrik (1864-09-08)", i *Julius Lange - breve fra hans ungdom*, Nordiske, s. 119. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002252486-000-shoot-L0022524860000018.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Julius Lange - breve fra hans ungdom

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

8. Sept. 64.

Tandem aliquando, Catilina! — Har Du ikke havt Lyst til at skrive, eller vilde Du experimentere med mig, hvor længe det kunde vare, inden jeg begik den Heltedaad at sætte en Pen til Papiret? Skjønt jeg ikke synes, det er meget kjønt af Dig (at gjøre mig til Gjenstand for Experimenter, saa vil jeg dog haabe, at det Sidste er Tilfældet, da Du jo ikke er af dem, for hvem det somme Tider kan være en «Gjerning» (kategorisk forstaaet) at gjøre det, som man har Lyst til. Jeg boer nu i Odense og omgiver mig efter Evne med Bøger, Faget vedrørende, ja, hvad Mere er, jeg læser endogsaa i dem, nok saa flittigt som i Kjøbenhavn, og i disse Dage har jeg god Tid — Gud véd, hvor længe det skal vare. Jeg er yderst spændt paa at vide, hvad Excellencen egentlig vil gjøre med os Aspiranter; her gaar de vidunderligste Rygter; nogle ikke ubehagelige; hvis Du nogensinde paa din Vej træffer nogen lidt paalidelig Efterretning, saa send mig den strax. Jeg længes naturligvis umaadelig efter Kjøbenhavn, de skjulte Skatte paa Thorvaldsens Museum, Kongens og Akademiets Bibliothek, Sonne og Exner osv. osv. for ej at tale om Dig, som foruden at være et godt Hoved og et godt Hjerter har den Dyd ej at være Aspirant eller Løjtnant. — Før jeg kom herind og fik fat paa Filostrat, fik jeg dog fat s. 120 paa et Bind af Schiller og desuden Runebergs Kungarne på Salamis, som Richardt havde foræret mig, da jeg rejste fra Iselingen. Har Du læst den? Thi den fortjener det virkelig, eftersom den er rigtig ægte Kunst og — hvad man ikke venter af en efter-græsk Tragedie — slet ikke kjedelig. Mig forekommer den egentlig at være meget mere Poesi end Schillers Braut von Messina, som med al sin dybe dramatiske Beregning og med sine glimrende Sentenser dog er et noget vel kunstigt, ja forskruet Stykke, saa subtilt destilleret for at faa det rene poetiske Væsen ud, at man næsten ikke mindes om noget virkelig Menneskeliv. Jeg læste ogsaa Jungfrau von Orleans og Wilhelm Tell, og af det Hele fik jeg rigtignok uden Sammenligning størst Kjærlighed til Jungfrau v. O. Der er et Liv, en Ild og en Flugt, som man aldeles bliver revet med af. Hvad siger I kloge Folk om Slutningen? Er den ikke rent gal — foruden at være uhistorisk? Skulde han ikke have gjort meget Mere ud af det Blik, som smelter hendes Menneskehjerte ligeoverfor Lionel? Jeg faar engang imellem næsten Lyst til at lave en anden Slutning paa den, hvor Johanne skulde blive ordenlig brændt. — For Resten har jeg skrevet et langt Vers, som efterligner Grundtvig, Welhaven og Paludan-Müller (tildels ogsaa Poul Møller) kan Du saa slutte Dig til, hvordan det er? Jeg havde nok Lyst til at lade det trykke; men da jeg ikke véd, om Folk maaske vil tro, at det er skrevet af en gal Mand, saa lader jeg det hellere s. 121 være. Du skal se det ved Lejlighed, da jeg ikke gider skrive det nok en Gang af Da jeg formodentlig, om jeg saa bliver 80 Aar gammel, alligevel lige til min Dødsdag vil vedblive at skrive Vers 3: ét hvert andet Aar, da jeg i alt Fald har det af en Digter, at jeg somme Tider føler en aldeles uimodstaaelig Lyst til det, saa vilde jeg ønske, at jeg havde noget mere Færdighed og Behændighed i Retning af Rytmus og Rim. Det er jo for saa vidt ligegyldigt, hvordan de bliver, da de ikke er bestemte for noget Publikum; men det er mig selv en Modbydelighed at gjøre dem slette og berlingske; at gjøre dem gode og fuldkomne koster mig en Sved, som gjør mig selv vaad og Versene tørre. Der er for Resten Intet gavnligere for at faa Agtelse for og Kjærlighed til Livets kunstneriske Side end at faa en Dukkert i den haandværksmæssige, f. Ex. at blive Underofficer. Man kommer undertiden saa bittert til at savne Livets Skjønhed, at kaste saa langlige Blikke til den og at misunde dem, som er dens Profeter og faar Lov til i Ro at være det, at man aldeles glemmer de blaserede Tvivl, man før har næret om en saadan Existens'es Berettigelse, og gjerne vilde unde dem «militære Honneurs lige med en Generalløjtnant». Dog, det er maaske ikke fordi jeg er bl even Underofficer — det vilde da ogsaa være en daarlig og forhaabentlig for mig forbigaaende Grund — at jeg tror, vi allesammen er kaldede til at tale Gudernes Tungemaal, i alt Fald indvendigt. Jeg vilde ønske, at Vorherre s. 122 havde givet mig til Ledsager her i Livet, til Slave og Skopudser og Træl, en lille, pukkelrygget, kløgtig Dværg med et meget stort Hoved. Han skulde være yderst flittig, lydig og tro. Men hans Hoveddyder skulde være en meget stor Forstand, saaledes, at han forstod mig bedre end jeg forstaar mig selv, og en stor kunstnerisk Fuldkommenhed, saaledes at jeg blot behøvede at se ud af Vinduet for at han kunde sætte i de yndigste Vers hvad jeg saa, eller at udstøde et lille Aftensuk, idet jeg trak mine Strømper af, for at han strax kunde sætte det i en smeltende Melodi. Han skulde have en saadan Arbejdsomhed, at jeg blot behøvede at tænke paa en Bog for at han strax havde læst den, og en saadan Jernhukommelse, at han altid kunde soufflere mig Alt, hvad jeg behøvede. Altid være yderst diskret, altid have Penge paa Lommen, banke mine Klæder og gaa Byærinder og anstille sig yderst dum. Naar jeg havde saadan En, saa kunde der være Haab om, at jeg endnu kunde gjøre Carrière her i Verden. Uden en saadan kunde jeg nok blive et lykkeligt Menneske, men altfor langsom til at udrette Noget.

Hils Dine Forældre og Brødre og skriv dog snart, meget snart! Jeg tror, at jeg skylder Dig Penge. Skriv hvor meget, og undskyld, at jeg har glemt det.